

[Glistrup]

sonlige interesse. Man drømmer ikke om at gå på socialkontoret, sådan som situationen desværre er for de teatre, vi har drøftet nu, som kun er interesseret i, hvor meget de kan malke skatteyderne for på socialkontoret. Teaterlødighed er en by, en mose i Sibirien, for dem. Det er den triste sandhed om denne debat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsten):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 210:

Forslag til lov om ændring af lov om biblioteksafgift.

Af kulturministeren (Ole Vig Jensen).
(Fremsat 15/2 89).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Qvist Jørgensen (S):**

Trods en snart meget gammel politisk enighed om, at også andre end eneforfattere skulle kunne få del i biblioteksafgiften, og til trods for at der nu ligger en velgennemarbejdet betænkning med klare og velargumenterede forslag til, hvorledes modellen kan bygges op, så kommer kulturministeren med et lovforslag, der lægger op til, at den tidligere vedtagne revision skal udskydes i foreløbig 1 år. Jeg minder om, at det faktisk har været et ønske siden 1982, og at der er tale om en endelig vedtagelse fra juni 1986.

Ministeren gør gældende, at – og jeg citerer fra lovforslaget:

»Det er ikke mindst de økonomiske konsekvenser og finansieringsmuligheder samt forslaget om administrative ændringer, der må

overvejes og drøftes grundigt, før loven ændres.«

Betyder det, hr. minister, på almindeligt dansk, at ministeren siger: Jeg har ikke penge og kan ikke – eller måske nærmere vil ikke – skaffe dem, idet jeg går ud fra, at ministeren er enig med bl.a. sine partifæller, der har været blandt de ivrigste fortalere for, at især flere forfattere på samme værk, men også oversættere, illustratorer osv. osv., skulle have del i biblioteksafgiften og ikke bare spises af med en pulje på 30.000 kr. ét sted og en anden lille bitte pulje et andet sted, men altså have en ligeværdig adgang til også at få del i biblioteksafgiften.

Jeg vil godt understrege, at jeg med det, jeg nu siger, ikke giver et tilsagn om at udsætte revisionen 1 år, men jeg må alligevel have at vide af ministeren, om vi kan forvente, at ministeren om 1 år har sikret pengene.

Jeg må også spørge ministeren direkte: Er kulturministerens eget forslag om at nedlægge Bibliotekstilsynet, således som det jo fremgår af afbureaukratiseringsrapporten, medvirkende til udskydelsesforslaget? Dette spørgsmål har naturligvis sin baggrund i betænkning nr. 1148 fra 1988, hvor ganske vist et mindretal var inde på, at Bibliotekstilsynet fortsat kunne indsamle de fornødne oplysninger, bearbejde disse og foretage udbetalinger i løbet af 1989, således som det fremgår af betænkningen, side 44 nederst. Denne løsning forekommer jo at være nemmest at gå til, men det støder jo uægtelig mod nedlæggelsesforslaget vedrørende Bibliotekstilsynet.

Altså står tilbage – hvad også fremgår som et flertals indstilling i betænkningen – at få oprettet et BAO. Og BAO står for Biblioteksafgiftsorganisationen, har jeg forstået. Det er alene kulturministerens ansvar, at denne organisation ikke er oprettet. Ligeledes er det alene ministerens ansvar, at der ikke er afsat de fornødne formentlig 24 mio. kr. på finansloven for i år, således at ordningen kunne komme i gang i år som forventet af såvel udvalget bag betænkningen som af flere partier her i Folketinget.

Der er ikke fra Socialdemokratiets side noget som helst tilsagn om medvirken til udsættelse her ved førstebehandlingen. Vi vil ganske nøje vurdere de øvrige partiers stillingtagen. Det kan meget vil tænkes, at ministeren får travlt, travlt med at finde penge og travlt med at oprette en formidlingsorganisation.

Eva Møller (KF):

Jeg skal på Det Konservative Folkepartis og tillige på Det Radikale Venstres vegne, da partiets ordfører ikke har mulighed for at være til stede ved behandlingen af denne sag, sige, at vi kan til fulde tilslutte os kulturministerens lovforslag.

Jeg vil gerne sige, at det forbløffer mig lidt, at sådan som jeg opfattede – men jeg kan naturligvis have misopfattet det – tonen i den socialdemokratiske ordførers tale, så var det, at penge er ikke noget, man taler om, det er bare noget, man har. Jeg synes, det er uansvarligt, at det parti, der plejer at kalde sig landets førende oppositionsparti, har en sådan holdning til skatteydernes penge.

Jeg vil gerne sige, at for os er det i hvert fald ganske væsentligt også at se på den økonomiske side af sagen og dermed at have god tid til grundigt at sætte os ind i de bemærkninger, der er kommet i betænkning nr. 1148 om biblioteksafgift. Jeg kan godt se, at den er dateret engang i september, men jeg har i hvert fald ikke modtaget den før i december. Derfor synes jeg, det er rigtigt og rimeligt, at vi får god tid til at sætte os ind i alle disse ting og gøre os alle disse overvejelser.

Vi har gentagne gange diskuteret biblioteksafgift i denne sal og også i forskellige vendinger givet udtryk for, at vi godt kunne se rimeligheden i et ændret system. Men jeg vil gerne sige, at det ikke er ensbetydende med, at vi i øjeblikket har pengene til dette.

Jeg synes også, at man i forbindelse med det foreliggende lovforslag måske skulle overveje, om vi i denne og andre sammenhænge ikke kunne komme bort fra disse tidrøvende debatter, som kommer af, at vi gang på gang i et lovforslag bare indfører, at loven skal til revision på det og det tidspunkt, og så skal vi senere bruge en halv time eller mere for at få udsat revisionen et eller to år.

Vi er altså helt tilfredse med kulturministerens lovforslag og vil gerne medvirke til en saglig og seriøs drøftelse, men det finder vi ikke kan ske i indeværende folketingssamling.

(Kort bemærkning).

Qvist Jørgensen (S):

Til fru Eva Møller: Hvis denne røde bog, betænkning nr. 1148, var jomfruelig i december, kan jeg til nød forstå, at det har knebet for kul-

turministeren at sørge for at tage de fornødne skridt. Men som fru Eva Møller jo også er inde på, har kulturministeren haft nogle muligheder, idet betænkningen er dateret noget før og faktisk på et tidspunkt, hvor det ikke ville være så usædvanligt, at man fra et fagministeriums side havde meldt tilbage: Hov, jeg har en forpligtelse i forhold til Folketingets vedtagelse, og jeg skal nå at få afsat pengene eller i hvert fald søge om at få det.

Jeg tror i øvrigt ikke, at september heller er den jomfruelige første dato på dette værk. Det tror jeg i hvert fald ikke, når man ser på sammensætningen af udvalget, og jeg går ud fra, at der har været en meget direkte kontakt mellem henholdsvis departementschef og minister.

Jeg vil så også gerne sige til fru Eva Møller, at for mig drejer spørgsmålet om de formentlig 24 mio. kr. sig ikke om, at Socialdemokratiet eller nogen som helst andre har foragt for skatteydernes penge. Det er derimod et udtryk for en naturlig respekt for nogle helt indlysende krav, som kunstnerne har og har haft meget længe, og hvor der har været den klare indstilling i denne samling og i tidligere samlinger om, at nu skulle vi altså se at få rettet op på dette misforhold, og det skulle vi gøre i dette finansår, i 1989.

Nu siger man så til disse oversættere osv. osv., som jeg har remset op før: Jamen I kan bare vente, til vi bliver færdige herinde. Og selv om der ligger betænkninger, og selv om der ligger indstillinger, så er det for øvrigt lige meget.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jeg skal bare sige til hr. Qvist Jørgensen, at i en række sammenhænge bebrejder Socialdemokratiet os jo, at forhandlingerne om tingene føres bag lukkede døre og for nedrullede gardiner. Nu vil vi altså i denne sammenhæng gerne have en forhandling med andre, og så er det også forkert. Det er sandelig ikke nemt at gøre Socialdemokratiet tilpas.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige til fru Eva Møller, at når der blev indsat en revisionsbestemmelse i denne her lov, så var det jo, fordi man vidste, at der lå en hel masse uløste problemer, som man måtte få løst, fordi ophavsmændene ønskede, at der skulle diskuteres nogle

[Ingerlise Koefoed]

nye muligheder for biblioteksafgiften, og at nogle nye grupper, som havde ret til det, skulle medtages og blive ligeberettigede med forfatterne. Vi kender alle problemerne. Vi ved også godt, at det udvalg, der har været nedsat, har arbejdet meget længe og måske også en gang imellem haft svært ved at finde ud af, hvad de egentlig kunne blive enige om. Det er i hvert fald mit indtryk.

Jeg beklager selvfølgelig også, at det ikke har været muligt at udarbejde et færdigt lovforslag, som vi kunne have behandlet og gjort færdig i denne samling. Men jeg vil godt på den anden side sige, at jeg synes altså også, det er meget vigtigt, at vi nu får et forslag, som er klart, og som fordeler de penge, der er til rådighed, rimeligt imellem de forskellige grupper, hvis arbejde bliver benyttet – og flittigt benyttet – på bibliotekerne.

Jeg er ikke glad for, at jeg skal tilslutte mig dette lovforslag, for jeg havde hellere set problemerne løst. Men jeg kan på den anden side godt se, at hvis strukturerne skal ændres så grundlæggende, som jeg har indtryk af de skal, så må der altså også tid til, og så må vi beklage over for ophavsmændene, at vi endnu ikke er blevet færdige. De må også være interesserede i, at vi finder en ordentlig, grundig og langvarig løsning, så vi ikke det ene år efter det andet skal tage biblioteksafgiften op til fornyet overvejelse. Så jeg beklager, men jeg accepterer.

Helge Sander (V):

På såvel Venstres som Kristeligt Folkepartis vegne skal jeg give tilslutning til lovforslaget, således at vi kan udskyde behandlingen til næste samling.

Glistrup (FP):

Selvfølgelig havde Robert Storm Petersen i meget vidt omfang ret, da han formulerede sin ofte citerede udtalelse om, at det er svært at spå om fremtiden. Men jeg tror nu nok, vi her er på et område, hvor man nogenlunde klart kan sige, at som klimaet vil være om et år, bliver der barskere vilkår for at dele offentlige penge ud til øgede biblioteksafgifter, end der er på nuværende tidspunkt.

Vi kan alle sammen se, hvordan tingene faktisk ikke hænger sammen i regeringens finansielle planlægning. Vi kan alle sammen se, hvilke uafviselige krav der kommer, ikke mindst på

statsindtægternes muligheder, med EF's indre markeds udvikling. Vi kan alle sammen se, hvordan skatteoprøret breder sig ud over land og rige, og at der bliver en væsentlig større sparsommelighed på sekundære offentlige udgifter som dem, vi taler om her, sammenlignet med, hvordan det var tidligere. Vi kan alle sammen se, hvordan forholdene på arbejdsmarkedet, med regeringens arbejdsløshedspolitik, bliver, at det må være væsentlig mere centrale erhverv end dem, der tilgodeses her, som må komme i første række til næste vinter.

Derfor har det været en glæde for Fremskridtspartiet at se, at der allerede med fru Ingerlise Koefoeds indlæg blev sikret et flertal for regeringens forslag, og derfor er det en glæde at se, at det flertal blev forøget, da vi hørte, at Centrum-Demokraterne også tilslutter sig det. Jeg kan sige, at Fremskridtspartiet tilslutter sig det også, simpelt hen fordi vi vurderer tingene på den måde: Hvad vil føre til de fleste meningsløse og tåbelige og vanvittige udgifter for både de offentlige kasser og samfundet som helhed, hvis vi på nuværende tidspunkt, hvor man endnu fra kulturministerens og regeringens side bilder sig ind, at Danmark flyder i mælk og honning, laver en biblioteksafgiftslov, eller venter, til vi er kommet frem til de væsentlig mere virkelighedsnære og væsentlig barskere forhold, der vil råde som baggrund for behandlingen af et sådant forslag om et år?

Derfor, da vi så afgjort mener, at denne biblioteksafgiftslov kunne forsvinde ned i den glemsel, hvorfra den dukkede op engang, da grådigheden begyndte at brede sig i sin tid, så vil vi så ganske givet sige: Vi tror, at en biblioteksafgiftslov vedtaget i foråret 1990 bliver mindre samfundsskadelig end en biblioteksafgiftslov vedtaget i foråret 1989. Og med den begrundelse vil vi stemme ja til ministerens forslag, så han i og for sig har to alternative flertal: enten sammen med SF eller sammen med CD og Fremskridtspartiet. Men altså under alle omstændigheder et meget, meget sikkert flertal for gennemførelsen af dette lovforslag.

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg skal ikke gå ind i nogen nærmere drøftelse af substansen i betænkningen, og hvad der måtte være af syspunkter på området, således som de fleste ordførere også har afholdt sig fra det ved denne lejlighed. Men jeg skal takke for

[Kulturministeren]

tilslutningen til forslaget og kun udtrykke min forundring over den socialdemokratiske holdning.

Jeg er helt indstillet på, at det er oppositionens opgave at holde en minister i ørerne, piske ham eller hende, når et forslag ikke kommer frem så betids, som man selv ønsker det. Men i denne sag har der jo været et forløb, som har gjort, at først omkring årsskiftet var der mulighed for at begynde at arbejde med betænkningen. Det ville være – som jeg ser det – uforsvarligt at skulle fremsætte et lovforslag i denne folketingssamling. Der er så mange uafklarede spørgsmål, og det forudsætter på en række områder forhandlinger også med andre parter end Folketingets partier for at kunne sikre, at et lovforslag, som på en række områder måske kommer til at følge betænkningen, overhovedet kan realiseres.

Jeg er glad for fru Ingerlise Koefoeds holdning til sagen. Hun beklager, at der må ske en udsættelse, men at det i sammenhængen her er det mest forsvarlige. Også jeg er tilhænger af grundighed, og det er det, der må være udgangspunktet for at udforme et lovforslag, som forhåbentlig kan fremsættes og vedtages i næste folketingssamling.

Om og i hvillken udstrækning der er midler til rådighed, må jo afvente et senere forløb. Det

ved hr. Qvist Jørgensen selvfølgelig så udmærket godt.

Jeg skal sige tak for tilslutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 22. februar 1989, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.19